

Powiatowy Urząd Pracy w Gdańsku

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W MIEŚCIE GDAŃSK

2 0 1 0
II półrocze

Gdańsk, marzec 2011

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
I. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW).....	4
II. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)	6
III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH	8
WNIOSKI.....	11
ANEKS STATYSTYCZNY	12
I. Wybrane mierniki stosowane do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	12
II Tabele	14
Tabela 1 Ranking zawodów i specjalności (kod 6-cyfrowy) wg ilości osób zarejestrowanych z miasta Gdańska na koniec grudnia 2010r.....	14
Tabela 2 Zestawienie ofert pracy (wg zgłoszeń) zawodów i specjalności z miasta Gdańska w drugim półroczu 2010 roku	15
Tabela 3 Struktura ofert pracy wg sekcji PKD w mieście Gdańsk w drugiej połowie 2010 roku.....	16
Tabela 4 Zawody deficytowe w mieście Gdańsk w drugim półroczu 2010r.....	17
Tabela 5 Zawody nadwyżkowe w mieście Gdańsk w drugim półroczu 2010r.....	18

WSTĘP

Przez *monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych* należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych i kształcenia zawodowego.

Opracowywanie analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* zostało wpisane w zadania zarówno województwa jak i samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy. Zadanie to zostało również umieszczone w Krajowym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2005 rok, albowiem odpowiednia koordynacja kierunków kształcenia, dostosowanie struktury podaży i popytu w układzie klasyfikacji zawodowych jest ważnym problemem w obliczu zachodzących zmian na rynku pracy.

Podstawą analizy struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy jest Klasyfikacja Zawodów i Specjalności, wprowadzona do powszechnego stosowania Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004r. *w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania* (Dz. U. Nr 48, poz. 253).

W rozporządzeniu tym **zawód** został zdefiniowany jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów. Zawód może dzielić się na specjalności, które są wynikiem podziału pracy w ramach zawodu i zawierają czynności o podobnym charakterze wymagające pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.

Klasyfikacja obejmuje 30 dużych grup zawodowych (kod 2 cyfrowy), 387 grup elementarnych (kod 4 cyfrowy) oraz 1636 zawodów i specjalności (kod 6 cyfrowy).

Niniejszy Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych prowadzony jest dla obszaru miasta Gdańska, a czas badania to okres od 1 lipca do 31 grudnia 2010 roku i został opracowany w oparciu o ujednolicone dla całego kraju *Zalecenia metodyczne* (Warszawa, 2003 rok) opracowane przez ówczesny Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej. Podstawowym źródłem informacji niniejszego opracowania są tablice wynikowe wygenerowane przy specjalnie do tego stworzonej aplikacji, która umożliwiła określenie zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych, a także interpretacje uzyskanych wyników.

Do analizy, mającej na celu opisanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych posłużyły następujące narzędzia statystyczne:

- a) wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu k,
- b) wskaźnik szansy uzyskania oferty zatrudnienia w danym zawodzie k,
- c) wskaźnik struktury,

„Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Gdańsk za drugie półrocze 2010r.” ma charakter diagnostyczny.

I. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Obecnie w mieście Gdańsk zamieszkuje (wg stanu w dniu 31 grudnia 2009r.) **462 041** osób. Ponadto w Gdańsku wg stanu na dzień 31 grudnia 2010r. liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych wyniosła **10 874** osoby (w tym **50,02%**, czyli **5 440** osób, stanowiły kobiety), natomiast stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła **5,4%**. Na koniec grudnia 2010r. pozostawało w rejestrze bezrobocia tego powiatu **1833** osoby bezrobotne dotychczas niepracujące, co stanowi **16,9%** ogółu osób bezrobotnych. Absolwenci - osoby bezrobotne zarejestrowane w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły, stanowili **6,1%** wszystkich zarejestrowanych, czyli **658** osób. W tej kategorii kobiety stanowiły **59,9%**, czyli **394** osoby.

Analizując bezrobocie wg zawodów w Gdańsku na dzień 31 grudnia 2010r., otrzymujemy następujący wynik: jedną z największych grup bezrobotnych stanowią osoby bez zawodu (**1922** osoby, tj. **17,7%** ogółu bezrobotnych). W dalszej kolejności są zawody:

- sprzedawca (**852** osoby, tj. **7,8%** ogółu bezrobotnych),
- ślusarz (**213** osób, tj. **2,0%** ogółu bezrobotnych),
- robotnik gospodarczy (**166** osób, tj. **1,5%** ogółu bezrobotnych),
- sprzątaczką biurową (**163** osoby, tj. **1,5%** ogółu bezrobotnych),
- technik prac biurowych (**156** osób, tj. **1,4%** ogółu bezrobotnych),
- magazynier (**150** osób, tj. **1,4%** ogółu bezrobotnych),
- kucharz (**129** osoby, tj. **1,2%** ogółu bezrobotnych),
- technik ekonomista (**125** osób, tj. **1,1%** ogółu bezrobotnych),
- ekonomista (**115** osób, tj. **1,1%** ogółu bezrobotnych),
- technik mechanik (**115** osób, tj. **1,1%** ogółu bezrobotnych).

Wysoki poziom bezrobocia w tych profesjach może sugerować, iż są to zawody nadwyżkowe. Należy tu wspomnieć, iż grupa bezrobotnych bez zawodu obejmuje osoby nie spełniające jednocześnie dwóch warunków – nie posiadające udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum jednego roku w tym samym zawodzie oraz kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dyplomem uprawniającym do wykonywania zawodu. Zgodnie z wymienionymi kryteriami w grupie „bez zawodu” ujęte są osoby, które ukończyły licea ogólnokształcące i licea profilowane.

Analizując rejestr bezrobotnych ze względu na rodzaj działalności PKD (tj. według ostatniego pracy w danej branży, w jakiej pracowały osoby bezrobotne przed zarejestrowaniem się) stwierdza się, iż najwięcej osób pracowało w następujących rodzajach działalności (razem **9041** osób):

USŁUGI:

- handel hurtowy i detaliczny; naprawy pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego (**1635** osób, tj. **18,1%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (**364** osoby, tj. **4,0%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (**86** osób, tj. **1,0%** ogółu osób poprzednio pracujących),

- opieka zdrowotna i pomoc społeczna (**212** osób, tj. **2,3%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (**139** osób, tj. **1,5%** osób poprzednio pracujących),
- edukacja (**290** osób, tj. **3,2%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (**333** osoby, tj. **3,7%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- transport i gospodarka magazynowa (**318** osób, tj. **3,5%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- informacja i komunikacja (**130** osób, tj. **1,4%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (**232** osoby, tj. **2,6%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność finansowa i ubezpieczeniowa (**206** osób, tj. **2,3%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (**324** osoby, tj. **3,6%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- pozostała działalność usługowa (**1339** osób, tj. **14,8%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność niezidentyfikowana (**1238** osób, tj. **13,7%** ogółu osób poprzednio pracujących),

PRZEMYSŁ:

- przetwórstwo przemysłowe (**1356** osób, tj. **15,0%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- budownictwo (**675** osób, tj. **7,5%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (**17** osób, tj. **0,2%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- górnictwo i wydobywanie (**7** osób, tj. **0,1%** ogółu osób poprzednio pracujących).

Nie ma natomiast w rejestrze bezrobotnych, których ostatnie miejsce pracy było związane z sekcją: „Organizacje i zespoły eksterytorialne” i „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”.

W badanym okresie w Gdańsku napływ osób bezrobotnych (liczba osób, które zarejestrowały się w drugiej połowie 2010 roku) wyniósł **11 773** osoby. Największy napływ bezrobotnych, odnotowano wśród osób bez zawodu (**2665** osób, tj. **22,6%** ogółu napływu bezrobotnych), a następnie w takich elementarnych zawodach jak:

- sprzedawca (**890** osób, tj. **7,6%** ogółu bezrobotnych),
- robotnik gospodarczy (**172** osoby, tj. **1,5%** ogółu bezrobotnych),
- ślusarz (**171** osób, tj. **1,5%** ogółu bezrobotnych),
- magazynier (**160** osób, tj. **1,4%** ogółu bezrobotnych),
- kucharz (**144** osoby, tj. **1,2%** ogółu bezrobotnych),
- ekonomista (**117** osób, **1,0%** ogółu bezrobotnych),
- technik ekonomista (**117** osób, tj. **1,0%** ogółu bezrobotnych),
- sprzątaczką biurową (**110** osób, tj. **0,9%** ogółu bezrobotnych),
- specjalista do spraw marketingu i handlu (**108** osób, tj. **0,9%** ogółu bezrobotnych),

- specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych (**106** osób, tj. **0,9%** osób bezrobotnych).

Na koniec badanego okresu w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdańsku były zarejestrowane **10 874** osoby z terenu miasta Gdańsk. Stopa bezrobocia na koniec pierwszego półrocza wyniosła **5,4%**.

Największą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby bez zawodu (**17,7%** ogółu bezrobotnych), natomiast w dalszej kolejności wystąpiły następujące zawody: sprzedawca, ślusarz, pracownik biurowy, magazynier, sprzątaczką, technik mechanik.

Napływ bezrobotnych nie różnił się znacznie strukturą zawodów przedstawionych powyżej wg liczby osób zarejestrowanych na koniec badanego okresu.

W większości osoby bezrobotne zarejestrowane do końca grudnia 2010r. pracowały poprzednio (według sekcji PKD): przetwórstwo przemysłowe, handel, działalność usługowa oraz budownictwo. Powyższe wyniki potwierdzają zarazem o przemysłowo - usługowym charakterze lokalnej gospodarki. Największy udział w zbiorze bezrobotnych w dalszym ciągu mają osoby posiadające niskie kwalifikacje zawodowe oraz wykształcenie na poziomie zasadniczym lub średnim.

II. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Pozyskiwanie ofert pracy od pracodawców oraz dotowanie ze środków Funduszu Pracy zatrudnienia bezrobotnych w ramach aktywnych programów przeciwdziałania bezrobociu to najistotniejsze czynniki gwarantujące poprawę sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Na terenie powiatu grodzkiego funkcjonuje wiele podmiotów gospodarczych, w tym m.in. **1 423** spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego, stanowiących **17,4%** tego typu spółek w Gdańsku. Ogólnie w Gdańsku (wg stanu w dniu 31 grudnia 2009r.) zarejestrowanych w systemie REGON (bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne) było **62 281** podmiotów gospodarki narodowej, czyli jednostek prawnych, tj.:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej, w tym:
 - spółek handlowych – **8 145**,
 - fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne – **1 499**,
 - spółdzielnie - **303**,
 - spółki cywilne – **4 415**,
- **42 007** osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w tym związanych z:
 - handlem i naprawami – **9 809**,
 - obsługą rynku nieruchomości - **502**,
 - przetwórstwem przemysłowym – **5 103**,
 - budownictwem – **4 578**,
 - zakwaterowanie i gastronomia – **1 202**,
 - transport i gospodarka magazynowa – **4 094**,
 - działalność finansowa i ubezpieczeniowa – **2 264**.

Głównymi sektorami gospodarki jest przemysł (np.: największy w kraju port morski, rafineria, automatyka przemysłowa, przetwórstwo spożywcze oraz przemysł chemiczny, drzewny, elektromaszynowy, metalowy, petrochemiczny i stoczniowy), budownictwo, obsługa nieruchomości i firm (m.in.: banki, instytucje ubezpieczeniowe, czy firmy konsultingowe), handel i usługi - miasto Gdańsk jest jednym z najważniejszych ośrodków turystycznych w Polsce.

W drugiej połowie 2010r. roku wpłynęło do Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku **5768** ofert pracy, po skorygowaniu o liczbę ofert, które pracodawcy anulowali. Natomiast na koniec grudnia 2010r. w rejestrach tego urzędu pozostały **502** oferty pracy.

Najwięcej ofert pracy skierowano w tym okresie do bezrobotnych i poszukujących pracy w następujących zawodach:

- bez zawodu – **398** ofert pracy,
- robotnik budowlany – **357** ofert pracy,
- murarz – **339** ofert pracy,
- technik prac biurowych – **207** ofert pracy,
- zbrojarz – **207** ofert pracy,
- pracownik ochrony fizycznej bez licencji – **175** ofert pracy,
- sprzedawca – **170** ofert pracy,
- kucharz – **168** ofert pracy,
- malarz budowlany – **145** ofert pracy,
- monter kadłubów okrętowych – **118** ofert pracy,
- malarz konstrukcji i wyrobów metalowych – **98** ofert pracy.

Relacje dotyczące napływu bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz liczby ofert pracy w Gdańsku w II połowie 2010r. przedstawiono w Tabeli 3 dołączonej do aneksu statystycznego. Z relacji przedstawionych tam danych wynika, że we wskazanym okresie:

- największa liczba ofert pracy (**1382** oferty) skierowana była do grupy osób związanych z sekcją PKD przetwórstwo przemysłowe, gdzie napływ osób bezrobotnych wyniósł **1238** osób, zaś na koniec grudnia 2010r. liczba bezrobotnych w tej grupie utrzymywała się na poziomie (**1356** osób), a w dyspozycji tutejszego urzędu były jeszcze **131** niezagospodarowanych ofert pracy;
- w grupie związanej z sekcją: działalność finansowa i ubezpieczenia (pracodawcy zgłosili w ciągu całego tego okresu do urzędu pracy **105** ofert pracy, a zarejestrowało się **222** bezrobotnych, Na koniec grudnia 2010r. bez pracy pozostawało **206** osób, poprzednio pracujących z tej sekcji i **2** niezagospodarowane oferty pracy);
- z sekcji: budownictwo - liczba oferowanych miejsc pracy wyniosła **996**, natomiast zarejestrowano **615** bezrobotnych, a na koniec badanego okresu w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku figurowało **675** osób, dla których pozostały **24** oferty pracy;
- z sekcji: administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne - pracodawcy zgłosili do tutejszego urzędu **300** ofert pracy, a zarejestrowało się **260** bezrobotnych. Na koniec grudnia 2010r. bez pracy w tej grupie zawodów pozostawały **232** osoby i **4** niezagospodarowane oferty pracy;

- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – zgłoszono **1** ofertę pracy, a zarejestrowano **24** bezrobotnych, na koniec grudnia 2010r. pozostały **0** ofert pracy, i **17** osób bezrobotnych,
- pozostała działalność usługowa – w tej sekcji zarejestrowano **1425** osób, pozyskano **174** oferty pracy – na koniec grudnia pozostało **7** ofert pracy dla **1339** osób bezrobotnych,
- transport i gospodarka magazynowa – zgłoszono **97** ofert pracy, tymczasem zarejestrowanych było **315** osób – na koniec grudnia tego roku było **318** osób bezrobotnych, dla których pozostały **4** oferty pracy,
- informacja i komunikacja – dla **125** osób bezrobotnych zarejestrowanych zgłoszono **70** ofert pracy, w końcu okresu sprawozdawczego pozostały **4** oferty pracy dla **130** osób bezrobotnych.

Jak widać, na ogół w sekcjach w których było zarejestrowanych najwięcej osób pozyskiwano najwięcej ofert z wyjątkiem kilku sekcji jak np. Informacja i komunikacja. Pomimo sporej liczby zgłoszonych ofert pracy na koniec badanego okresu pozostało niewykorzystanych **8,7%** ofert pracy (**502** oferty na **5768** zgłoszonych w II połowie 2010r.)

III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Tempo przemian ekonomicznych i technologicznych w Polsce i na świecie sprawia, iż często kwalifikacje zawodowe zdobyte w procesie kształcenia nie odpowiadają zapotrzebowaniom zgłaszanym przez pracodawców. Kluczowym problemem jest określenie najbardziej pożądanego kierunku kształcenia i przygotowanie właściwej oferty edukacyjnej, co wymaga prognozowania, monitorowania rynku pracy, a następnie właściwego wykorzystania zdobytych w ten sposób informacji statystycznych. W przypadku dużej liczby uczniów kształcących się w zawodach nadwyżkowych należałoby sformułować zalecenia ograniczenia naboru na te specjalności, zaś w przypadku zawodów deficytowych jest to sygnał na to, w jakich zawodach należałoby kształcić. W chwili obecnej należy również podkreślić konieczność harmonizacji polskiego systemu kształcenia w Polsce z występującymi w Unii Europejskiej, dającą możliwość wzajemnego uznawania kwalifikacji. Poniższa analiza ma na celu ustalenie listy zawodów deficytowych i nadwyżkowych, zaś niżej zamieszczona lista zawodów deficytowych stanowi źródło wiedzy odnośnie zapotrzebowania lokalnego rynku pracy. Monitoring zawodów nadwyżkowych i deficytowych przeprowadzono w oparciu o zgłoszone oferty pracy i liczbę zarejestrowanych bezrobotnych z terenu miasta Gdańsk w drugiej połowie 2010 roku. Z danych statystycznych wyliczono wskaźniki intensywności nadwyżki lub deficytu zawodów, który jest mierzony jako stosunek średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w badanym okresie. W analizie pominięte zostały zawody i specjalności mające w nazwie słowo: pozostałe. Niniejsze zestawienie zawodów ma charakter wybiórczy. Oznacza to, iż odrzucono wartości omawianego wskaźnika dla średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy oraz średnio miesięcznej liczby zarejestrowanych osób mniejszych od wartości **1**.

Należy wspomnieć, iż:

Zawód deficytowy – to taki, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawód nadwyżkowy – to taki, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Poniżej - na podstawie liczby zarejestrowanych bezrobotnych i zgłoszonych ofert pracy wg zawodów oraz specjalności - określono katalog zawodów i specjalności (uszeregowany od najwyższej do najniższej wartości wskaźnika), jakie reprezentują osoby bezrobotne zarejestrowane z terenu powiatu grodzkiego oraz wskazano te zawody, na które istnieje zapotrzebowanie.

ZAWODY ZRÓWNOWAŻONE

Dla zawodów (wg kodu 6-cyfrowego) w przypadku, gdy wskaźnik ma wartość w przedziale $<0,9; 1,1>$ mamy następujące zawody: mikrobiolog, nauczyciel biologii, inżynier elektronik, nauczyciel języka niemieckiego, inspektor kontroli skarbowej, asystentka stomatologiczna, dekorator wnętrz, dekarz, monter elektronik - naprawa sprzętu audiowizualnego, operator żurawia jezdniowego, elektryk budowlany.

ZAWODY DEFICYTOWE

- oczyszczacz konstrukcji stalowych – **55**;
- zbrojarz – **25,875**;
- introligator – **19**;
- ustawiacz – **10**;
- aparatowy procesów chemicznych – **9,1667**;
- pracownik ochrony fizycznej bez licencji – **8,3333**;
- nauczyciel upośledzonych umysłowo (oligofenopedagog) – **8**;
- lektor języka angielskiego – **8**;
- pilot wycieczek – **8**;
- monter-elektronik – **8**;
- terapeuta zajęciowy – **7,5**;

Ponadto zaistniała taka sytuacja, że w wyżej wymienionych zawodach i specjalnościach w okresie objętym badaniem, zostały zgłoszone oferty pracy, zaś nie zarejestrowali się bezrobotni: młynarz, operator ładowarki, operator spycharki, kierowca ciągnika siodłowego, projektant stron internetowych (webmaster), asystent prawny, nauczyciel psycholog.. Zgodnie z przeprowadzoną analizą są to zawody deficytowe o największej wartości współczynnika intensywności deficytu, tj. **MAX**. W sumie były **133** zawody z tym wskaźnikiem.

ZAWODY NADWYŻKOWE:

Analiza zawodów nadwyżkowych dla grupy zawodów wg zawodów i specjalności (kod 6 – cyfrowy) daje następujący obraz:

- technik informatyk – **0,1304**;
- technik usług kosmetycznych – **0,1429**;
- kierownik sali sprzedaży – **0,1429**;
- mechanik pojazdów samochodowych – **0,1471**;
- nauczyciel nauczania początkowego – **0,1538**;
- kierowca autobusu – **0,1579**;
- pedagog szkolny – **0,1667**;
- lakiernik samochodowy – **0,1667**;
- barman – **0,1714**;

Zawodów „maksymalnie” nadwyżkowych było **566**. Z analizowanego raportu wynika, iż największe zapotrzebowanie istnieje w zawodach wymagających wiedzy, umiejętności i doświadczenia.

Natomiast najmniejsze zapotrzebowanie istnieje (z pominięciem zawodów bez kwalifikacji) w zawodach nie wymagających wysokiego poziomu wiedzy, umiejętności i doświadczenia. W tej grupie znalazły się również zawody na które obecnie brakuje popytu na rynku pracy.

Analizując powyższe zawody deficytowe w ujęciu zawodów i specjalności, to największe zapotrzebowanie istnieje na profesje zawarte w grupie specjalistów, techników i inny średni personel oraz robotników przemysłowych i rzemieślniczych. Grupa specjalistów obejmuje zawody wymagające posiadania wysokiego poziomu wiedzy zawodowej, umiejętności oraz doświadczenia w zakresie nauk technicznych, przyrodniczych, społecznych, humanistycznych i pokrewnych. Ich głównymi zadaniami są: wdrożenie do praktyki koncepcji i teorii naukowych lub artystycznych, powiększanie dotychczasowego stanu wiedzy poprzez badania i twórczość oraz systematyczne nauczanie w tym zakresie. Z kolei od techników i innego średniego personelu wymaga się wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnego do wykonywania głównie prac technicznych i podobnych, związanych z badaniem i stosowaniem naukowych oraz artystycznych koncepcji i metod działania.

WNIOSKI

Niniejsze opracowanie: „Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Gdańsk” jest próbą zdiagnozowania rynku pracy na niniejszym obszarze w drugim półroczu 2010r.

Na koniec badanego okresu w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdańsku zarejestrowane były **10 874** osoby z terenu miasta Gdańsk. Stopa bezrobocia na koniec roku wyniosła **5,4%**.

Największą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby bez zawodu (**17,7%** ogółu bezrobotnych), natomiast w dalszej kolejności wystąpiły następujące zawody: sprzedawca, ślusarz, robotnik gospodarczy, sprzątaczką biurowa, technik prac biurowych, magazynier, kucharz, technik ekonomista, ekonomista, technik mechanik, kierowca samochodu osobowego.

Napływ osób bezrobotnych strukturą nie odbiegał znacząco od struktury przedstawionej powyżej - również w większości przypadków najwięcej osób zarejestrowało się w tych zawodach, które miały największą reprezentację w rejestrze na koniec badanego okresu.

W większości, osoby bezrobotne zarejestrowane do końca grudnia 2010r. pracowały poprzednio w zawodach z następujących sekcji PKD: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, przetwórstwo przemysłowe, pozostała działalność usługowa. Nie zgłoszono natomiast żadnych ofert pracy z sekcji: organizacje i zespoły eksterytorialne, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników. Powyższe wyniki potwierdzają zarazem o przemysłowo-usługowym charakterze lokalnej gospodarki.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego (stan na 31 grudnia 2009r.) na terenie miasta Gdańska funkcjonowało **62 281** potencjalnych pracodawców, którzy dostarczyli **5 768** ofert pracy. Najwięcej ofert odnotowano w takich zawodach jak: murarz, technik prac biurowych, zbrojarz, pracownik ochrony bez licencji, sprzedawca, kucharz, malarz budowlany, monter kadłubów okrętowych. Najwięcej ofert zatrudnienia (wg podziału na wielkie grupy) przypadło na grupę „7”: Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.

Skalę zagospodarowania ofert pracy oraz podaży osób bezrobotnych obrazuje analiza wg wskaźnika intensywności deficytu (nadwyżki) zawodów. Z danych przedstawionych w rozdziale III wynika, iż najbardziej deficytowymi zawodami (zgodnie z danymi za 6 m-cy II połowy 2010r.) to te związane z szeroko pojętym przemysłem stoczniowym oraz budownictwem.

W zbiorze zawodów nadwyżkowych o najmniejszej wartości wskaźnika bliskiej bądź równej – „0” znalazły się zawody i specjalności przeważnie nie wymagające specjalistycznej wiedzy i kwalifikacji, które wypełniałyby zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy w 2010 roku.

Niniejszy Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych ma charakter diagnostyczny. Przedstawiona została tutaj struktura zarówno osób bezrobotnych oraz ofert pracy, jakie wpłynęły, według istniejącej klasyfikacji zawodów. Przeprowadzona analiza potwierdza ogólnokrajowe tendencje w kształtowaniu się rynku pracy.

ANEKS STATYSTYCZNY

I. Wybrane mierniki stosowane do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych

- 1) **Średnia miesięczna nadwyżka (lub deficyt) podaży siły roboczej w danym zawodzie k** (\bar{N}_{II}^k) oznacza różnicę pomiędzy średnią miesięczną liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k w II półroczu 2010r. (\bar{B}_{II}^k), a średnią miesięczną liczbą zgłoszonych ofert pracy w tym samym zawodzie i okresie czasu, czyli:

$$\bar{N}_{II}^k = \bar{B}_{II}^k - \bar{O}_{II}^k \quad (1)$$

gdzie:

\bar{B}_{II}^k - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k w II półroczu 2010r.,

\bar{O}_{II}^k - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie k w II półroczu 2010r.,

przy czym wielkości te są obliczane wg wzorów:

$$\bar{B}_{II}^k = \frac{\sum_{i=1}^6 B_i^k}{6} \quad (2)$$

$$\bar{O}_{II}^k = \frac{\sum_{i=1}^6 O_i^k}{6} \quad (3)$$

gdzie:

B_i^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w i -tym miesiącu w danym zawodzie k ,

O_i^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w i -tym miesiącu w danym zawodzie k .

- 2) **Wskaźnik intensywności nadwyżki (lub deficytu) zawodów k** ($W_{n,II}^k$) oznacza iloraz średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k w drugiej połowie 2010r. (\bar{B}_{II}^k) i średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w tym samym zawodzie i okresie czasu (\bar{O}_{II}^k), czyli:

$$W_{n,II}^k = \frac{\bar{O}_{II}^k}{\bar{B}_{II}^k} \quad (4)$$

gdzie \bar{O}_{II}^k , \bar{B}_{II}^k są określone wzorami (2) i (3). Ponadto przyjęto, że zawody o wskaźniku:

- $W_{n,II}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,
- $0,9 \leq W_{n,II}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),
- $W_{n,II}^k > 1,1$ to zawody deficytowe.

- 3) **Wskaźnik szansy uzyskania oferty w danym zawodzie k** ($W_{s,II}^k$) oznacza iloraz średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie k w drugiej połowie 2010 r., będącej w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku (\overline{PO}_{II}^k) i średniego miesięcznego poziomu rejestrowanego bezrobocia w tym samym zawodzie i okresie czasu (\overline{PB}_{II}^k), czyli:

$$W_{s,II}^k = \frac{\overline{PO}_{II}^k}{\overline{PB}_{II}^k} \quad (5)$$

gdzie:

\overline{PO}_{II}^k - średnia miesięczna liczba ofert pracy w danym zawodzie k w drugim półroczu 2010r., będąca w dyspozycji PUP w Gdańsku, obliczana wg wzoru:

$$\overline{PO}_{II}^k = \frac{PO_{t-1}^k + O_{II}^k}{6} \quad (6)$$

przy czym:

PO_{t-1}^k - liczba ofert pracy w danym zawodzie k , będąca do dyspozycji urzędu pracy w końcu poprzedniego roku ($t-1$),

O_{II}^k - liczba ofert pracy w danym zawodzie k , zgłoszona do urzędu pracy w drugim półroczu 2010 r,

\overline{PB}_{II}^k - średni miesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia w danym zawodzie k w drugim półroczu 2010r. obliczany metodą uproszczoną według wzoru:

$$\overline{PB}_{II}^k = \frac{PB_{t-1}^k + PB_{II}^k}{2} \quad (7)$$

przy czym:

PB_{II}^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k na koniec grudnia 2010 r,

PB_{t-1}^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k na koniec 2010r.

- 4) **Wskaźnik struktury** - np.: bezrobotnych wg PKD, ofert pracy wg zawodów (grup zawodów), czy ofert pracy wg PKD - obliczono na podstawie definicji wskaźnika struktury (zwany również jako: częstość względna, liczebność względna, frakcja, odsetek, udział). Wielkość ta informuje nas o tym, jaki jest udział jednostek statystycznych posiadających i -ty wariant cechy w całej badanej zbiorowości, czyli:

$$w_i = \frac{n_i}{n}$$

gdzie:

n_i - liczba jednostek statystycznych charakteryzująca się i -tym wariantem danej cechy,

n - liczba wszystkich jednostek statystycznych objętych badaniem.

Jeśli wskaźnik struktury w_i przemnożymy przez 100, to otrzymamy **udziały procentowe**.

II Tabele

Tabela 1 Ranking zawodów i specjalności (kod 6-cyfrowy) wg ilości osób zarejestrowanych z miasta Gdańsk na koniec grudnia 2010r. (wybrano zawody wg największej liczby bezrobotnych).

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
"000000"	Bez zawodu	1922
"522301"	Sprzedawca*	852
"722204"	Ślusarz*	213
"515303"	Robotnik gospodarczy	166
"911207"	Sprzątaczką biurową	163
"411004"	Technik prac biurowych*	156
"432103"	Magazynier	150
"512001"	Kucharz*	129
"331403"	Technik ekonomista*	125
"263102"	Ekonomista	115
"311504"	Technik mechanik*	115
"832203"	Kierowca samochodu osobowego	107
"513101"	Kelner*	97
"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	95
"931301"	Robotnik budowlany	88
"242222"	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	87
"235107"	Pedagog	86
"721402"	Monter kadłubów okrętowych*	83
"331301"	Księgowy	80
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	74
"753105"	Krawiec*	73
"752205"	Stolarz*	71
"522305"	Technik handlowiec*	69
"713102"	Malarz budowlany	68
"263304"	Politolog	66
"941201"	Pomoc kuchenna	64
"523002"	Kasjer handlowy	62
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	61
"721208"	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	60
"242217"	Specjalista administracji publicznej	59
	Razem	5556

Łącznie z terenu Gdańska na koniec badanego okresu pozostawały w rejestrze bezrobocia **10 874** osoby.

Tabela 2 Zestawienie ofert pracy (wg zgłoszeń) zawodów i specjalności z miasta Gdańska w drugim półroczu 2010 roku. (wybrano zawody wg największej liczby zgłoszonych ofert pracy).

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w II-półroczu	Oferty pracy zgłoszone w końcu II-półrocza
"000000"	Bez zawodu	398	43
"931301"	Robotnik budowlany	357	2
"711202"	Murarz*	339	0
"411004"	Technik prac biurowych*	207	3
"711404"	Zbrojarz	207	2
"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	175	122
"522301"	Sprzedawca*	170	9
"512001"	Kucharz*	168	3
"713102"	Malarz budowlany	145	0
"721402"	Monter kadłubów okrętowych*	118	55
"713103"	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	98	0
"332203"	Przedstawiciel handlowy	88	2
"722204"	Ślusarz*	68	2
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	65	3
"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	57	5
"721405"	Oczyszczacz konstrukcji stalowych	55	0
"813101"	Aparatowy procesów chemicznych	55	0
"432103"	Magazynier	50	0
"515303"	Robotnik gospodarczy	50	3
"711502"	Cieśla szalunkowy	50	0
"524404"	Telemarketer	48	0
"711504"	Szcutnik	48	0
"211301"	Chemik	45	0
"753303"	Szwaczka	44	0
"911207"	Sprzątaczką biurowa	42	7
"331301"	Księgowy	38	3
"514101"	Fryzjer*	38	3
"234201"	Nauczyciel przedszkola	37	1
"713208"	Piaskarz	35	6
"214109"	Specjalista kontroli jakości	34	32
Ogółem	X	3329	306

Łącznie w PUP Gdańsk z terenu Gdańska w II półroczu 2010 roku zgłoszono **5768** ofert pracy.

Łącznie w PUP Gdańsk z terenu Gdańska na koniec II półrocza 2010 roku pozostały **502** oferty pracy.

Tabela 3 Struktura ofert pracy wg sekcji PKD w mieście Gdańsk w drugiej połowie 2010 roku.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w II-półroczu	Bezrobotni stan w końcu II-półrocza	Oferty pracy zgłoszone w II-półroczu	Oferty pracy stan w końcu II-półrocza
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	24	17	1	0
Górnictwo i wydobywanie	8	7	38	0
Przetwórstwo przemysłowe	1238	1356	1382	131
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	63	62	18	0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	65	78	13	0
Budownictwo	615	675	996	24
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1682	1635	556	38
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	354	333	213	7
Transport i gospodarka magazynowa	315	318	97	4
Informacja i komunikacja	125	130	70	4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	222	206	105	2
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	77	86	190	0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	342	324	434	27
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	326	364	674	225
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	260	232	300	4
Edukacja	285	290	201	3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	210	212	147	18
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	140	139	155	8
Pozostała działalność usługowa	1425	1339	174	7
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0	4	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	1231	1238	0	0
Ogółem	9007	9041	5768	502

Tabela 4 Zawody deficytowe w mieście Gdańsk w drugim półroczu 2010r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik deficytu
"721405"	Oczyszczacz konstrukcji stalowych	55
"711404"	Zbrojarz	25,875
"732301"	Introligator*	19
"831210"	Ustawiacz	10
"813101"	Aparatowy procesów chemicznych	9,1667
"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	8,3333
"235205"	Nauczyciel upośledzonych umysłowo (oligofrenopedagog)	8
"235301"	Lektor języka angielskiego	8
"511301"	Pilot wycieczek	8
"742102"	Monter - elektronik*	8
"325907"	Terapeuta zajęciowy*	7,5
"711202"	Murarz*	7,3696
"341202"	Opiekun osoby starszej*	6
"713103"	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	5,7647
"244103"	Zarządca nieruchomości	5
"313205"	Operator (maszynista) stacji pomp	5
"341204"	Opiekunka środowiskowa*	5
"422401"	Recepcjonista hotelowy	5
"711501"	Cieśla*	4,8
"234201"	Nauczyciel przedszkola	4,625
"711504"	Szcutnik	4,3636
"214109"	Specjalista kontroli jakości	4,25
"931301"	Robotnik budowlany	4,2
"711903"	Monter rusztowań	4,1429
"121101"	Główny księgowy	4
"242309"	Specjalista do spraw rekrutacji pracowników	4
"334304"	Asystent zarządu	4
"834202"	Operator maszyn drogowych	4
"524404"	Telemarketer	3,6923
"713102"	Malarz budowlany	3,0208

Tabela 5 Zawody nadwyżkowe w mieście Gdańsk w drugim półroczu 2010r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik nadwyżki
"351203"	Technik informatyk*	0,1304
"514207"	Technik usług kosmetycznych*	0,1429
"522201"	Kierownik sali sprzedaży	0,1429
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	0,1471
"000000"	Bez zawodu	0,1493
"234113"	Nauczyciel nauczania początkowego	0,1538
"833101"	Kierowca autobusu	0,1579
"235912"	Pedagog szkolny	0,1667
"441501"	Pracownik do spraw osobowych	0,1667
"713203"	Lakiernik samochodowy	0,1667
"751105"	Rzeźnik - wędliniarz*	0,1667
"832203"	Kierowca samochodu osobowego	0,1683
"513202"	Barman	0,1714
"522304"	Sprzedawca w branży spożywczej	0,1765
"263102"	Ekonomista	0,188
"962902"	Dozorca	0,1905
"522301"	Sprzedawca*	0,191
"241306"	Specjalista do spraw finansów	0,2
"341201"	Asystent osoby niepełnosprawnej*	0,2
"341205"	Pracownik socjalny	0,2
"722303"	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	0,2
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	0,2
"931205"	Robotnik drogowy	0,2
"233012"	Nauczyciel języka polskiego	0,2222
"235914"	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	0,2222
"233025"	Nauczyciel wychowania fizycznego	0,24
"311408"	Technik elektronik*	0,2444
"522305"	Technik handlowiec*	0,2471
"228502"	Logopeda	0,25
"233017"	Nauczyciel plastyki	0,25